

jeg som i forrige Session beklage, at vi ikke have nogen tilfredsstillende Indqvarteringslov, og det vilde glæde alle de beqvarterede Byer, om Indenrigsministeren vilde saavidt muligt fremme et saadant Arbejde. De beqvarterede Byer ere nemlig overbehyrdede, og det, jeg læste op, viser tydeligt, hvorledes de endnu mere kunne blive overbehyrdede; thi ligesaavel som Militairstaten kan falde paa at forlange Genmandsfenge, hvilket isvrigt er et billigt Onske, der svarer til Tidens Lary, ligesaavel kan den finde paa andre Forlangender, der medføre større Byrder. Saadanne Forlangender, der fremkomme om Forbedringer i Indqvarteringsvæsenet, formener jeg bør være Kjøbstæderne som saadanne uvedkommende, dem bør Staten bære. Jeg mener derfor, at denne Post ikke bør komme Kjøbstæderne til Last, men at de 8,200 Rd. bør tillægges den i Lovforslaget budgetterede Sum. Jeg veed vel, at ifølge Anmærkningerne have flere Byer indvilliget heri, formodentlig saadanne, der ikke have seet Conseqventsen heraf, nemlig at deres Byrder vilde blive forøgede. I Aarhus have vi seet det, og vi have ikke indvilget i denne Forhøielse af Indqvarteringsbyrden.

I samme Paragraph under bb findes der en Post paa 1,900 Rd. til „adskillige Udgifter.“ Denne Post gaaer igjennem de foregaaende Finantslove, og seer man hen til Statsrevisorenes Beretning for Statsregnskabet 1856—57, Pag. 14, finder man der, at blandt disse 1,900 Rd. er en vel ubetydelig Sum for Staten, men en temmelig betydelig Sum for den Commune, jeg repræsenterer. Det er nemlig et Aars Afgift, 40 Rd., af en Grund til en Stiftamtmandsbolig i Aarhus. Allerede i Aaret 1844 indleedes Underhandlinger om dette Punkt, og det kom da dertil, at Communalbestyrelsen tilbød den daværende Stiftamtmand Graah en Tost lige op til Byen af omtrent 4 Tdr. Land under den udtryffelige Betingelse, at derpaa skulde bygges en Stiftamtmandsbolig. I Genhold hertil blev Kjøbesummen fastsat billigt til 1000 Rd., og det er Renten heraf, 40 Rd., der er gaaet ind under disse „Adskillige Udgifter“. Contracten var saaledes gjensidig: Byen skulde udstæde sit Skjøde, og Amtman-

den bygge sin Bolig. I 1845 blev Sagen forebragt det daværende danske Cancelli og af dette approberet paa den Betingelse, at Stiftamtmandsboligen skulde anlægges. Imidlertid gif Aarene hen fra 1845 indtil Krigsaarene, og der kom ingen Stiftamtmandsbolig; Krigsaarene gif hen; man satte sit Haab til, at der vilde skee en Forandring ved Stiftamtmandens Afgang. Man fandt sig saaledes endnu i et Aarstid, da han nødig vilde undvære Pladsen, i at være den berøvet, da den var af langt større Værdi og steg aarlig betydeligt mere end den, der var ham overladt. Vi gjorde ham opmærksom paa, om han ikke vilde abandonnere Pladsen, saaledes at det Hele gif tilbage; men det kunde ikke lykkes Communalbestyrelsen. I 1857 blev den nuværende Stiftamtmand udnævnt med Forpligtelse til at bygge en Stiftamtmandsbolig i Aarhus; det er hidtil ikke skeet, og, saavidt jeg veed, er der ikke begyndt derpaa. Nu har altsaa i femten Aar Byen overdraget denne Eiendom, for at der derpaa skulde bygges en Stiftamtmandsbolig. Det er ikke skeet, ja, vil mulig aldrig i Tiden skee. Saavidt jeg har hørt, har den nuværende Stiftamtmand erklæret: jeg vil ikke bygge paa den Plads, fordi der før har været en Kirkegaard; jeg bruger den ikke til Bygning, men jeg vil ikke af med den. Nu vil jeg spørge: er Byen ikke berettiget til, naar Contracten ikke bliver holdt fra Stiftamtmandens Side, da at forlange, at den skal gaae tilbage, og den er endog saa villig til at betale en passende Grund til Bygning og Have ved Stiftamtmandsboligen uden at fordrø Renter eller Afdrag deraf af Staten. Denne Sag maa jeg lægge den høitærede Indenrigsminister paa Hjerte, at Byen igjen kan komme i Besiddelse af sin lovlige Eiendom. For Diebliffet er det Byen saa meget mere om at gjøre, som netop denne Eiendom støder lige op til den Grund, hvor Fernbanegaarden ved Aarhus skal anlægges, og den har altsaa for Tiden en 10 til 20 Gange større Værdi, end den havde, førend den blev solgt, og det er saaledes Byen om at gjøre at faae den tilbage. Jeg lægger, som sagt, den høitærede Indenrigsminister denne Sag paa Hjerte.